

Dosarul nr. 2ra-1000/22
2-21046045-01-2ra-20072022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: A. Sandu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Panov, M. Anton, O. Cojocaru)

DECIZIE

07 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al
Curtii Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Crețu Adrian,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General
al Poliției împotriva lui Adrian Crețu privind încasarea cheltuielilor suportate pentru
dezvoltarea profesională inițială,
împotriva deciziei din 14 aprilie 2022 a Curtii de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 29 martie 2021, Inspectoratul General al Poliției a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Crețu Adrian, solicitând încasarea sumei de 19 299,35 de lei, cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională inițială și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că prin ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției nr.86ef. din 25 februarie 2020, Adrian Crețu a fost numit în funcția de ofițer de urmărire penală - debutant al Secției urmărire penală a Inspectoratului de Poliție Botanica a Direcției de Poliție a Inspectoratului General al Poliției, cu acordarea gradului special “inspector”.

A notat că în scopul acumulării cunoștințelor teoretice și abilităților practice necesare exercitării atribuțiilor de serviciu, la 28 februarie 2020, în temeiul Dispoziției șefului Inspectoratului General al Poliției nr.34/3-89 din 28 februarie 2020, Adrian Crețu a fost delegat la cursurile de formare profesională inițială în cadrul Academiei “Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne, pentru perioada 02 martie 2020 – 02 iunie 2020. Totodată, a precizat că prin ordinul Ministrului Afacerilor Interne nr.129

din 11 martie 2020, în contextul evoluției situației epidemiologice a fost suspendat procesul educațional în cadrul Academiei “Ștefan cel Mare” în perioada 11 martie 2020 – 23 martie 2020, în privința personalului delegat la cursurile de formare profesională din cadrul instituțiilor din subdiviziunea Ministerului Afacerilor Interne.

Reclamantul a afirmat că, prin dispoziția șefului Inspectoratului General al Poliției nr.34/3185 din 06 iulie 2020 a fost reluat procesul de instruire la distanță în perioada 06 iulie 2020 – 14 august 2020 a ofițerilor debutanți delegați la cursurile de formare profesională inițială a cărui proces educațional a fost sistat prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.129 din 11 martie 2020.

Conform dispoziției șefului Inspectoratului General al Poliției nr.34/3-283 din 11 septembrie 2020, pârâtul a fost delegat pentru a participa la procesul de evaluare sumativă pentru perioada 07 septembrie 2020-18 septembrie 2020.

Prin ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției nr.568ef. din 28 decembrie 2020, în conformitate cu art.38 alin.(1) lit. a) din Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr.288/2016, a fost încetat serviciul și contractul individual de muncă cu pârâtul Adrian Crețu, la cererea personală.

Astfel a menționat că, la data de 24 februarie 2020, Adrian Crețu a semnat angajamentul funcționarului public (inclusiv cu statut special) prin care a fost informat despre prevederile art. 26 alin. (3) al Legii nr.288/2016, prin care s-a obligat după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională în cadrul Academiei “Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne cu o durată de 90 de zile, să activeze în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pe o perioadă de la 2 până la 3 ani.

Totodată conform aceluiași angajament pârâtul s-a obligat să restituie integral Ministerului Afacerilor Interne cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire calculate în condițiile legislației în vigoare, în cazul în care nu va activa în cadrul Ministerului Afacerilor Interne după absolvirea cursurilor menționate, în conformitate cu pct.8 subpct.2 al Anexei nr.6 din Hotărârea Guvernului nr.201/2009.

Reclamantul a susținut că pârâtul nu a activat în Ministerul Afacerilor Interne după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională, întreaga perioadă specificată în angajament de la 2 la 3 ani, iar prin somația nr.34/20-1801 a fost informat referitor la restituirea benevolă și imediată a cheltuielilor suportate pentru dezvoltarea profesională în sumă de 19 299,35 de lei, sumă achitată cu titlu de salariu din contul Inspectoratului General al Poliției.

Reclamantul a solicitat încasarea de la Crețu Adrian, în beneficiul Inspectoratului General al Poliției, suma de 19 299,35 de lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru dezvoltarea profesională inițială și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 09 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a respins acțiunea ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, reprezentantul apelantului Inspectoratul General al Poliției, Silvia Savin, în baza procurii nr.34/23043 din 13 septembrie 2021, la 18 noiembrie 2021, a depus cererea de apel solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea. A indicat că, motivele de fapt și de drept vor fi prezentate

suplimentar după ce va lua cunoștință cu hotărârea motivată, rezervându-și dreptul la apel suplimentar.

Prin decizia din 14 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției. S-a casat hotărârea din 09 noiembrie 2021 și s-a emis o nouă hotărâre prin care: S-a încasat din contul lui Crețu Adrian în beneficiul Inspectoratului General al Poliției suma de 19 299,35 de lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru dezvoltarea profesională inițială și 1 013,21 de lei cheltuieli de judecată cu titlu taxă de stat.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că conform prevederilor art. 26 alin. (3) din Legea privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne nr. 288 din 16 decembrie 2016, pct. 1, 6, 8, 9 ale Anexei nr. 6 la Hotărârea Guvernului privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158/2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public nr. 201 din 11 martie 2009, art. 1, 12 alin. (1) și 14 al Legii nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, constată că instanța de fond în mod eronat a respins acțiunea depusă de Inspectoratul General al Poliției, soluția instanței de fond fiind una incorectă, rezultată din aprecierea incorectă a materialului probator și interpretarea eronată a normelor de drept material.

Concomitent, instanța de apel a relevat că, la 24 februarie 2020, Adrian Crețu a semnat angajamentul funcționarului public, inclusiv cu statut special, prin care a fost informat despre prevederile art. 26 alin. (3) al Legii nr.288 din 16 decembrie 2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, conform cărora s-a obligat după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne cu o durată de la 90 zile, să activeze în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pe o perioadă de la 2 la 3 ani (f.d.9).

În consecință, instanța de apel a notat că, instanța de fond eronat a concluzionat că pârâtul-intimat, Adrian Crețu, urmează a fi scutit de restituirea cheltuielilor de instruire inițială dat fiind faptul că acesta continua să activeze în calitate de funcționar public în cadrul Serviciului Vamal.

Or, în urma raportului normelor de drept nominalizate cu circumstanțele stabilite la caz rezultă incontestabil că Adrian Crețu cunoștea cu certitudine că după absolvirea cursurilor sau programelor de dezvoltare profesională urma să activeze în cadrul Ministerului Afacerilor Interne o perioadă nu mai puțin de 2 ani, în caz contrar s-a obligat să restituie integral Ministerului Afacerilor Interne cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională inclusiv salariul încasat pentru perioada aflării la instruire calculat în condițiile legii.

Instanța de apel a constatat că, Adrian Crețu, contrar angajamentului asumat, prin Ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției nr.568ef. din 28 decembrie 2020, în conformitate cu art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr.288/16, privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, a încetat serviciul din propria inițiativă, prin ce a încălcat prevederile angajamentului din 24 februarie 2020, prin urmare și prevederile punctelor 1), 3), 6) subpct.3), pct.8) subpct.2) din Anexa nr.6 la Hotărârea Guvernului nr.201 din 11.03.2009.

Deci, Crețu Adrian, nu a activat în Ministerul Afacerilor Interne, după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională, întreaga perioadă specificată în angajamentul de 2 ani și tot prin angajamentul semnat de către pârâtul-intimat Adrian Crețu, ultimul s-a obligat să restituie Ministerului Afacerilor Interne cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională inițială, inclusiv salariul încasat în această perioadă, în condițiile legislației în vigoare, în cazul în care nu va activa în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională, întreaga perioada specificată în angajament.

Subsidiar, instanța de apel a reținut că, potrivit prevederilor menționate, se atestă că cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională nu se vor urmări doar în cazul transferului funcționarului public cu statut special în una din funcțiile din cadrul subdiviziunilor Inspectoratului General al Poliției, și nici în cazul transferului funcționarului public în una din funcțiile autorităților administrative subordonate Ministerului Afacerilor Interne, or angajamentul semnat de către pârâtul-intimat Adrian Crețu, conține inclusiv sintagma „este obligat să activeze în cadrul Ministerului Afacerilor Interne”, ceea ce oferă posibilitatea încadrării/angajării acestuia în una din aceste autorități subordonate al Ministerului Afacerilor Interne.

În acest context, Colegiul a punctat că, Serviciul Vamal unde s-a reangajat Adrian Crețu, nu se regăsește în subordinea Ministerului Afacerilor Interne și nu rezultă a fi o autoritate publică subordonată Inspectoratului General al Poliției, Serviciul Vamal fiind în subordinea Ministerului Finanțelor, fapt ce nu scutește intimatul de la recuperarea cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională.

Respectiv, chiar dacă pârâtul-intimat, activează în continuare într-o instituție finanțată din bugetul de stat, în serviciul public, în cadrul Serviciului Vamal, acesta urmează să restituie cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, deoarece acestea au fost suportate de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne și nicidecum de Serviciului Vamal al Ministerului Finanțelor.

Concomitent, instanța de apel a reiterat că cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională nu se vor urmări în cazul transferului funcționarului public cu statut special în una din funcțiile din cadrul subdiviziunilor Inspectoratului General al Poliției și nici în cazul transferului funcționarului public în una din funcțiile autorităților administrative subordonate Ministerului Afacerilor Interne. Pe când, Serviciul Vamal, unde s-a angajat Adrian Crețu, nu se regăsește în subordinea Ministerului Afacerilor Interne și nu rezultă a fi o autoritate publică subordonată Inspectoratului General al Poliției, fapt ce nu-l scutește pe Crețu Adrian de la recuperarea cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională.

La 05 iulie 2022, Crețu Adrian, a declarat recurs, prin care a solicitat casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că instanța de apel la examinarea cauzei a încălcat esențial și a aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

În contextul prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 14 aprilie 2022 și a expediat-o participanților la proces prin intermediul poștei electronice la 08 iunie 2022, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere (f.d. 223, vol. I), astfel, recursul declarat la 05 iulie 2022, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin referința depusă la 28 iulie 2022, reprezentantul Inspectoratului General al Poliției, Mariana Saachin, a solicitat respingerea recursului declarat de Crețu Adrian ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 30 noiembrie 2022 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Inspectoratul General al Poliției a solicitat încasarea de la Crețu Adrian, în beneficiul Inspectoratului General al Poliției, a sumei de 19 299,35 de lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru dezvoltarea profesională inițială și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prima instanță, fiind învestită cu judecarea prezentei cauze, a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii.

Ulterior, instanța de apel, fiind învestită cu judecarea apelului declarat de către Inspectoratul General al Poliției, a ajuns la concluzia temeinicii acestuia, casând hotărârea primei instanțe și pronunțând o nouă hotărâre, prin care a admis acțiunea și a încasat contul lui Crețu Adrian în beneficiul Inspectoratului General al Poliției suma de 19 299,35 de lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru dezvoltarea profesională inițială și 1 013,21 de lei cheltuieli de judecată cu titlu taxă de stat.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, la 24 februarie 2020, Adrian Crețu a semnat angajamentul funcționarului public, inclusiv cu statut special, prin care a fost informat despre prevederile art. 26 alin. (3) al Legii nr.288 din 16 decembrie 2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, conform cărora s-a obligat după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne cu o durată de la

90 zile, să activeze în cadrul Ministerului Afacerilor Interne pe o perioadă de la 2 la 3 ani (f.d.9).

În consecință, instanța de apel a notat că, Adrian Crețu, contrar angajamentului asumat, prin Ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției nr.568ef. din 28 decembrie 2020, în conformitate cu art. 38 alin. (1) lit. a) din Legea nr.288/16, privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, a încetat serviciul din propria inițiativă, prin ce a încălcat prevederile angajamentului din 24 februarie 2020, prin urmare și prevederile punctelor 1), 3), 6) subpct.3), pct.8) subpct.2) din Anexa nr.6 la Hotărârea Guvernului nr.201 din 11.03.2009.

Deci, Crețu Adrian, nu a activat în Ministerul Afacerilor Interne, după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională, întreaga perioadă specificată în angajamentul de 2 ani și tot prin angajamentul semnat de către pârâtul-intimat Adrian Crețu, ultimul s-a obligat să restituie Ministerului Afacerilor Interne cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională inițială, inclusiv salariul încasat în această perioadă, în condițiile legislației în vigoare, în cazul în care nu va activa în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională, întreaga perioada specificată în angajament.

Subsidiar, instanța de apel a reținut că, potrivit prevederilor menționate, se atestă că cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională nu se vor urmări doar în cazul transferului funcționarului public cu statut special în una din funcțiile din cadrul subdiviziunilor Inspectoratului General al Poliției, și nici în cazul transferului funcționarului public în una din funcțiile autorităților administrative subordonate Ministerului Afacerilor Interne, or angajamentul semnat de către pârâtul-intimat Adrian Crețu, conține inclusiv sintagma „este obligat să activeze în cadrul Ministerului Afacerilor Interne”, ceea ce oferă posibilitatea încadrării/angajării acestuia în una din aceste autorități subordonate Ministerului Afacerilor Interne.

În acest context, Colegiul a punctat că, Serviciul Vamal unde s-a reangajat Adrian Crețu, nu se regăsește în subordinea Ministerului Afacerilor Interne și nu rezultă a fi o autoritate publică subordonată Inspectoratului General al Poliției, Serviciul Vamal fiind în subordinea Ministerului Finanțelor, fapt ce nu scutește intimatul de la recuperarea cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională.

Respectiv, chiar dacă pârâtul-intimat, activează în continuare într-o instituție finanțată din bugetul de stat, în serviciul public, în cadrul Serviciului Vamal, acesta urmează să restituie cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, deoarece acestea au fost suportate de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne și nicidecum de Serviciului Vamal al Ministerului Finanțelor.

Concomitent, instanța de apel a reiterat că cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională nu se vor urmări doar în cazul transferului funcționarului public cu statut special în una din funcțiile din cadrul subdiviziunilor Inspectoratului General al Poliției și nici în cazul transferului funcționarului public în una din funcțiile autorităților administrative subordonate Ministerului Afacerilor Interne. Pe când, Serviciul Vamal, unde s-a angajat Adrian Crețu, nu se regăsește în subordinea Ministerului Afacerilor Interne și nu rezultă a fi o autoritate publică subordonată Inspectoratului General al Poliției, fapt ce nu-l scutește pe Crețu Adrian de la recuperarea cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, verificând legalitatea deciziei instanței de apel în raport cu argumentele invocate în recurs, consideră eronată concluzia instanței de apel cu privire la admiterea acțiunii din următoarele considerente.

Conform art. 38 alin. (1), (3) – (5) din Legea nr. 158-XIV din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, pe perioada în care funcționarul public urmează forme de dezvoltare profesională continuă organizate la inițiativa sau în interesul autorității publice, acesta beneficiază de plata salariului. Dacă durata acestora depășește 180 de zile calendaristice consecutive și funcționarul public este scos din activitate, raporturile de serviciu se suspendă în circumstanțe ce nu depind de voința părților, fără plata salariului.

Funcționarul public care urmează forme de dezvoltare profesională a căror durată este mai mare de 90 de zile într-un an calendaristic, precum și care urmează studii de masterat, organizate în țară sau în străinătate, cu excepția celor urmate pe cont propriu, este obligat să își asume angajamentul scris că, după terminarea acestora, va activa în serviciul public între 2 și 5 ani, proporțional cu numărul zilelor de dezvoltare profesională. Modul de întocmire a angajamentului scris se aprobă de Guvern.

În cazul nerespectării angajamentului specificat la alin.(3), precum și în cazul în care funcționarul public nu a absolvit din vina sa forma de dezvoltare profesională, el este obligat să restituie autorității publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională, inclusiv salariul încasat pe această perioadă, calculate în condițiile legii. În cazul refuzului de a restitui cheltuielile suportate, acestea se încasează în baza hotărârii judecătorești, la cererea autorității publice respective.

Prevederile alin.(4) nu se aplică dacă raporturile de serviciu au încetat din cauza decesului funcționarului public, declarării ca fiind decedat sau dispărut fără urmă, pierderii capacității depline de exercițiu, forței majore, lichidării autorității publice, cu excepția situației în care funcționarul public refuză transferul într-o altă autoritate, ori din cauza stării de sănătate, constatată prin decizie a organelor competente de expertiză medicală a vitalității, care nu îi mai permite funcționarului să îndeplinească atribuțiile corespunzătoare funcției.

Conform art. 17 alin. (1) - (3), (5) și (6) din Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului, formarea profesională inițială și continuă a polițiștilor se efectuează în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne.

În cazul angajării unor persoane care au absolvit alte instituții de învățământ, înainte de a începe exercitarea atribuțiilor conform fișei postului, aceste persoane urmează un curs de instruire inițială la Academia „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne în modul stabilit de ministrul afacerilor interne.

Pe durata studiilor, studenții Academiei „Ștefan cel Mare” a Ministerului Afacerilor Interne se consideră angajați în serviciul Poliției.

Potrivit art. 2. a Legii nr. 158 din 04 iulie 2008, cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, se definesc următoarele noțiuni: serviciu public – activitate de interes public, organizată și desfășurată de către o autoritate publică; autoritate publică – orice structură organizatorică sau organ, instituite prin lege sau printrun alt act normativ, care acționează în regim de putere publică în scopul realizării

unui interes public; funcție publică – ansamblul atribuțiilor și obligațiilor stabilite în temeiul legii în scopul realizării prerogativelor de putere publică; funcționar public – persoană fizică numită, în condițiile prezentei legi, într-o funcție publică.

Conform art. 4 al aceleiași Legii, prevederile prezentei legi se aplică funcționarilor publici cu statut special (colaboratorilor serviciului diplomatic, serviciului vamal, ai organelor apărării, de prevenire și combatere a corupției, securității naționale și ordinii publice, altor categorii stabilite prin lege) în partea care nu este reglementată prin legi speciale.

Conform art. 1 alin. (2) și (3) al Legii nr. 302 din 21 decembrie 2017 cu privire la Serviciul Vamal, Serviciul Vamal este o autoritate administrativă aflată în subordinea Ministerului Finanțelor, care exercită funcțiile și atribuțiile ce îi revin și implementează politica vamală a statului prin aplicarea uniformă și imparțială a legislației în domeniul vamal în scopul asigurării, în limita competențelor sale, a securității economice a statului. Serviciul Vamal dispune de autonomie administrativă și decizională, respectând prevederile legislației în vigoare, activitatea Serviciului Vamal este un gen special de activitate în serviciul public ce constă în exercitarea funcțiilor și atribuțiilor Serviciului Vamal, care este parte componentă a sistemului organelor de drept și al organelor securității statului.

Conform pct. 6 subpct. 1) din Anexa nr. 6 „Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională” la Hotărârea Guvernului RM nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, după absolvirea formelor de dezvoltare profesională funcționarul public are obligația să activeze în serviciul public: 1) de la 2 la 3 ani – în cazul în care formele de dezvoltare profesională, inclusiv studiile de masterat, au o durată de la 90 până la 120 de zile.

Pct. 1 și 2 din anexa nr. 6 „Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională” la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public prevede că, angajamentul scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională (în continuare – angajament) reprezintă actul juridic unilateral prin care funcționarul public își asumă obligația de a activa în serviciul public după absolvirea cursurilor sau programelor de dezvoltare profesională, inclusiv studiilor de masterat, în țară sau în străinătate. Angajamentul este semnat de către funcționarul public înaintea emiterii actului administrativ de delegare la instruire sau de suspendare a raporturilor de serviciu în condițiile art.38 alin. (1) din Legea nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, în caz contrar actul administrativ nu se emite.

Conform pct. 6 subpct. 3) din aceeași anexă, după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, funcționarul public are obligația să activeze în serviciul public de la 4 la 5 ani – în cazul în care formele de dezvoltare profesională, inclusiv studiile de masterat, au o durată mai mare de 150 de zile, iar conform pct. 8 subpct.2) din anexă, funcționarul public va restitui integral autorității publice cheltuielile suportate pentru

dezvoltarea sa profesională, indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire, calculate în condițiile legii, în cazul în care nu a activat în serviciul public, după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, inclusiv a studiilor de masterat, întreaga perioadă specificată în angajament.

Din materialele dosarului rezultă că, prin ordinul șefului IGP nr.86ef. din 25 februarie 2020 a fost numit în funcția de ofițer de urmărire penală- debutant al Secției urmărire penală a IP Botanica al DP mun. Chișinău a IGP al MAI, cu acordarea gradului special “inspector” (f.d.8).

Prin dispoziția nr. 89 din 28 februarie 2020, Crețu Adrian, a fost delegat la cursuri de formare profesională inițială în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI a personalului nou-angajat pentru perioada 02 martie 2020 – 02 iunie 2020 (f.d. 10,11).

Astfel, anterior numirii în funcția de ofițer de urmărire penală- debutant al Secției urmărire penală a IP Botanica al DP mun. Chișinău a IGP al MAI la data de 24 februarie 2020 Crețu Adrian a semnat angajamentul unde a fost informat despre prevederile art. 26 alin. (3) a Legii nr.288/2016 și s-a obligat ca, după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională în cadrul Academiei “Ștefan cel Mare” a MAI, să activeze în cadrul MAI potrivit termenului specificat în pct. 5 din Regulament.

Prin ordinul MAI nr.129, în temeiul Hotărârii nr.6 din 10 martie 2020 a Comisiei Naționale extraordinare de sănătate publică, a fost suspendat procesul educațional în cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” în perioada 11 martie 2020 – 23 martie 2020, în privința personalului delegat la cursurile de formare profesională din cadrul instituțiilor din subdiviziunea MAI (f.d.12).

Prin Dispoziția Șefului IGP nr. 185 din 06 iulie 2020 a fost reluat procesul de instruire la distanță în perioada 06 iulie 2020 - 14 august 2020 a ofițerilor debutanți delegați la cursurile de formare profesională inițială a cărui proces educațional a fost sistat prin Ordinul ministerului afacerilor interne nr.129 din 11 martie 2020 (f.d.13-14,15).

La 18 septembrie 2020, Crețu Adrian a primit certificatul de absolvire a cursurilor de pregătire profesională (f.d.28-29).

Totodată prin demersul Serviciului Vamal nr.28/03-16323 din 24 decembrie 2020 în temeiul art. 29 al Legii nr.302/2017 și art. 28 lit. c) al Legii nr. 158/2008, s-a solicitat eliberarea prin transfer a lui Crețu Adrian, în legătură cu angajarea în cadrul Aparatului Central al Serviciului Vamal (f.d.55).

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că, prin ordinul șefului IGP nr.56ef. din 28.12.2020, în conformitate cu art. 38 alin. (1) lit. i) a Legii privind funcționarul public cu statut special din cadrul MAI nr.288/2016, a fost încetat serviciul și contractul individual de muncă cu Crețu Adrian, prin transfer la o altă Autoritate Publică (f.d. 25,56).

Prin ordinul nr.01-p din 04.01.2021 a Serviciului Vamal, Crețu Adrian a fost numit prin transfer, din cadrul IGP de Poliție al MAI, în funcția de inspector superior, secția investigații operative, Direcția investigare fraude vamale, începând cu 05 ianuarie 2021 (f.d.57).

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că, prima instanță corect a concluzionat că, Crețul Adrian după absolvirea cursurilor de dezvoltare profesională în cadrul Academiei “Ștefan cel

Mare” a MAI nu și-a încetat activitatea sa în serviciul public, dar prin transfer, din cadrul IGP al MAI, a fost numit în funcția de inspector superior, secția investigații operative, Direcția investigare fraude vamale, adică își continuă activitatea în cadrul altui serviciu public dintr-o altă autoritate publică, adică în cadrul Serviciului Vamal.

Astfel, potrivit pct.8 subpct.2) al anexei nr.6 a HG 201/2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158-XVI din 4 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public: funcționarul public va restitui integral autorității publice cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, indiferent de sursa de finanțare, inclusiv salariul încasat pe perioada aflării la instruire, calculate în condițiile legii, în cazul în care nu a activat în serviciul public, după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, condiție ce nu se întrunește în speța dată.

Or, transferul lui Crețu Adrian din cadrul IGP de Poliție al MAI, în funcția de inspector superior, secția investigații operative, Direcția investigare fraude vamale, nu echivalează cu încetarea activității în serviciul public.

Respectiv, potrivit pct. 1 din Anexa nr. 6 „Modul de întocmire a angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională” la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr.158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului public, angajamentul scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională (în continuare – angajament) reprezintă actul juridic unilateral prin care funcționarul public își asumă obligația de a activa în serviciul public după absolvirea cursurilor sau programelor de dezvoltare profesională, inclusiv studiilor de masterat, în țară sau în străinătate.

În corolar, Colegiul conchide că, ipoteza primei instanțe precum că, cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției privind încasarea cheltuielilor suportate pentru dezvoltarea profesională inițială în mărime de 19 299,35 de lei de la Crețu Adrian, urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată, este corectă.

Drept urmare, va casa decizia instanței de apel și va menține hotărârea primei instanțe.

În context fiind relevante și argumentele recurentului aduse la acest aspect, având în vedere contradicțiile enunțate.

Astfel, constatarea instanței de apel precum că, chiar dacă Crețu Adrian, activează în continuarea într-o instituție publică finanțată din bugetul de stat, în serviciul public, în cadrul Serviciului Vamal, acesta urmează să restituie cheltuielile suportate pentru dezvoltarea sa profesională, deoarece acestea au fost suportate de Inspectoratul General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne și nicidecum de Serviciului Vamal al Ministerului Finanțelor, este una ilegală. Or, eronat instanța de apel a subliniat că cheltuielile suportate pentru dezvoltarea profesională nu se vor urmări doar în cazul transferului funcționarului public cu statut special în una din funcțiile din cadrul subdiviziunilor Inspectoratului General al Poliției și nici în cazul transferului funcționarului public în una din funcțiile autorităților administrative subordonate Ministerului Afacerilor Interne, în situația în care pct. 1 din Anexa nr. 6 la Hotărârea Guvernului nr. 201 din 11 martie 2009 privind punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 158-XVI din 04 iulie 2008 cu privire la funcția publică și statutul funcționarului

public, nu prevede că prin semnarea angajamentului scris al funcționarului public privind activitatea în serviciul public după absolvirea formelor de dezvoltare profesională, funcționarul public își asumă obligația de a activa doar în cadrul Ministerul Afacerilor Interne, dar expres și imperativ prevede că trebuie să activeze în serviciul public, obligație pe care Crețu Adrian nu a încălcat-o, continuând până în prezent să activeze în serviciul public.

Curtea Europeană, cu referire la art. 6§1 CEDO, amintește că, potrivit jurisprudenței sale constante, hotărârile judecătorești trebuie motivate astfel încât să indice de o manieră suficientă motivele pe care se fondează.

Implicit, instanța de recurs a punctat doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze, ceea ce este admisibil prin prisma jurisprudenței CtEDO (a se vedea cauza *García Ruiz vs Spania* (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag. 26; *Moreira Ferreira vs Portugalia* (nr. 2) (Marea Cameră); 11 iulie 2017, parag. 84).

Coroborând circumstanțele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat și va casa decizia instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Crețu Adrian.

Se casează decizia din 14 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 09 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției împotriva lui Adrian Crețu privind încasarea cheltuielilor suportate pentru dezvoltarea profesională inițială.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

judecătorii

Dumitru Mardari

Victor Burduh

Mariana Pitic

Galina Stratulat